

VENDIM
Nr. 33, datë 10.4.2017

**“NË EMËR TË REPUBLIKËS
SË SHQIPËRISË”**

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar	i	Gjykatës Kushtetuese	
Vladimir Kristo	anëtar	i	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar	i	“	“
Gani Dizdari	anëtar	i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar	i	“	“
Fatos Lulo	anëtar	i	“	“
Vitore Tusha	anëtare	e	“	“

me sekretare Belma Lleshi, në datën 09.02.2017 mori në shqyrtim, mbi bazë dokumentesh, çështjen nr. 93/29 Akti, që i përket:

KËRKUES: Kozak Arbana

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Myshevire Hysi, Këshilli i Qarkut Vlorë, bashkia Sarandë, Zyra Vendore e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme Sarandë.

OBJEKTI: Shfuqizimi si i papajtueshëm me Kushtetutën i vendimit nr. 00-2014-3560, datë 09.12.2014 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

BAZA LIGJORE: Nenet 4/1, 5, 42, 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut; neni 1 i protokollit nr. 1 të KEDNJ-së; ligji nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoi relatoren e çështjes Vitore Tusha, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuarit, që kërkonte pranimin e kërkesës, prapësimet me shkrim të subjektit të interesuar, Myshevire Hysi që kërkonte rrëzimin e kërkesës, dokumentacionin e paraqitur nga subjekti i interesuar, Zyra Vendore e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme Sarandë, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kërkuarisi ka blerë një sipërfaqe toke (truall) prej 625 m² me anë të kontratës së shitjes nr. 944 rep., datë 27.03.1993 të lidhur me trashëgimtarët ligjorë të ish-pronarit Y.F. Origjina e kësaj prone rezulton të jetë vendimi i Komisionit të Kthimit dhe Kompensimit të Pronave Sarandë (KKKP) nr. 85, datë 06.07.1995, me anë të të cilit trashëgimtarëve ligjorë të ish-pronarit u është njohur pronësia mbi një sipërfaqe prej 732 m², prej të cilave 625 m² i janë kthyer të lira, kurse pjesa tjetër u është kompensuar. Prona, sipas kërkuarit, është regjistruar edhe në Zyrën Vendore të Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme Sarandë në datën 03.06.1998.

2. Subjekti i interesuar, Këshilli Bashkiak Sarandë, me vendimin nr. 1, datë 28.08.1998 ka miratuar shesh ndërtimi për një sipërfaqe 492 m² në emër të subjektit të interesuar Myshevire Hysi, e cila ka lidhur, gjithashtu, kontratën nr. 2250/1138, datë 21.12.2000 me Bashkinë Sarandë me objekt blerjen e truallit si më sipër. Kontrata e shitblerjes është regjistruar në ZVRPP-në Sarandë.

3. Me pretendimin se prona në fjalë është shtetërore dhe jo private, subjekti i interesuar M. Hysi i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Sarandë me kërkesëpadi me objekt “Shfuqizimin e vendimit nr. 85/1995 të KKKP-së Sarandë, pavarëshmërinë e kontratës së shitjes së truallit prej 625 m² lidhur me kërkuarisen, si dhe

fshirjen e regjistrimeve pranë ZRPP-së Sarandë”. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Sarandë me vendimin nr. 1428, datë 17.12.2003, ka vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë si të pabazuar në ligj e në prova.

4. Gjykata e Apelit Gjyrokastër me vendimin nr. 203, datë 14.05.2004, ka vendosur ndryshimin e vendimit të mësipërm dhe ka pranuar pjesërisht padinë duke urdhëruar kundërshtimin e pjesës së vendimit të KKKP-së në pikën 1/b të dispozitivit për sa i përket sipërfaqes prej 340 m² të tokës truall të kthyer ish-pronarëve sipas akt ekspertimit dhe konstatimit e pavlefshmërisë së kontratës së shitjes së truallit për sipërfaqen 340 m².

5. Gjykata e Lartë, pasi ka marrë në shqyrtim rekursin e paraqitur nga trashëgimtarët e ish- pronarit të truallit, me vendimin nr. 42, datë 18.01.2006, ka vendosur prishjen e vendimit të Gjykatës së Apelit Gjyrokastër dhe lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Sarandë.

6. Kërkuesi i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Sarandë me kërkesëpadi me objekt: *“Detyrimin e të paditurit që të lirojë dhe dorëzojë truallin prej 625 m²; prishjen e objektit të ndërtuar në kundërshtim me ligjin në këtë truall dhe kthimin e palëve në gjendjen e mëparshme. Konstatimin e pavlefshmërisë absolute të kontratës së shitblerjes për 492 m², të vendimit nr. 1, datë 28.05.1999 të Këshillit të Rregullimit të Territorit të Bashkisë Sarandë dhe nr. 1, datë 28.08.1999 të Këshillit Bashkiak, fshirjen e regjistrimeve nga regjistri hipotekor dhe kthimin e palëve në gjendjen e mëparshme*”. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Sarandë, me vendimin nr. 210, datë 12.02.2009, ka vendosur rrëzimin e padisë së kërkuesit.

7. Gjykata e Apelit Gjyrokastër, pasi ka marrë në shqyrtim ankimin e kërkuesit, me vendimin nr. 208, datë 28.05.2009, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit të mësipërm.

8. Gjykata e Lartë, me vendimin nr. 00-2011-1141, datë 13.07.2011, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga kërkuesi, në dhomën e këshillimit.

9. Kërkuesi i është drejtuar Gjykatës së Lartë me kërkesë për rishikimin e vendimit civil nr. 00-2011-1141, datë 13.07.2011, me argumentin se përbën gjë të gjykuar dhe bie ndesh me vendimin nr. 42, datë 18.01.2006 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë. Gjykata e Lartë, me vendimin nr. 00-2014-3560, datë 09.12.2014, ka vendosur mospranimin e kërkesës së paraqitur nga kërkuesi.

II

10. **Kërkuesi** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese në datën 01.12.2016 me kërkesë për shfuqizimin e vendimit të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, që ka vendosur mospranimin e kërkesës për rishikimin e vendimit nr. 00-2011-1141, datë 13.07.2011, duke parashtruar në mënyrë të përmbledhur se është cenuar:

10.1 *Parimi i sigurisë juridike*, pasi e drejta e pronësisë i është njohur me vendimin nr. 42, datë 18.01.2006 të Kolegjit Civil, vendim i cili ka zgjidhur përfundimisht konfliktin civil midis palëve në lidhje me titullin e pronësisë.

10.2 *E drejta e aksesit dhe ankimit*, pasi Kolegji Civil, edhe pse kërkuesi ka parashtruar pretendime të natyrës thelbësore, nuk e ka kaluar çështjen për shqyrtim në seancë gjyqësore, por kërkesa për rishikim është gjykuar në dhomë këshillimi.

11. **Subjekti i interesuar, Myshevirë Hysi** ka prapësuar me shkrim se:

11.1 Vendimi nr. 91, datë 03.02.2003 i Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Sarandë, që ka pranuar padinë e kërkuesit, nuk ka marrë parasysh argumentet e përfaqësuesit ligjor të bashkisë dhe as ekspertizën e ekspertit urbanistik, sipas të cilit prona e blerë nga kërkuesi ishte e vendosur në kufirin jugor të pronës ku është ndërtuar hoteli.

11.2 Gjatë procesit gjyqësor me objekt shfuqizimin e vendimit të KKKP-së përfaqësuesi i këtij Komisioni konfirmoi se ka mospërputhje midis pronës së kthyer ish-pronarit me atë të paditëses M. Hysi, pasi parcela nr. 21 dhe nr. 26 bie mbi parcelën nr. 33, e përfituar nga subjekti i interesuar me vendim të këshillit bashkiak. Ky qëndrim u konfirmua si nga dy ekspertët e caktuar nga gjykata, të cilët konfirmuan se nuk ka mbivendosje në parcelash, por gabimi ka ndodhur në procesin e kthimit fizik të pronës, ashtu edhe nga ekspertët e caktuar nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Sarandë, gjatë procesit

gjyqësor të vënë në lëvizje nga kërkuesi me objekt shfuqizimin e vendimit nr. 1, datë 28.08.1999 të Këshillit Bashkiak. Gjykatat e të tria shkallëve e rrëzuan kërkesëpadinë e kërkuesit, duke lënë në fuqi vendimin e Këshillit Bashkiak.

11.3 Të gjitha veprimet ligjore janë kryer në mirëbesim, bazuar në dokumentet e lëshuara nga organet e pushtetit vendor, rregullave e kriterëve ligjore në fuqi.

12. **Subjekti i interesuar, Bashkia Sarandë** ka prapësuar me shkrim si vijon:

12.1 Këshilli Bashkiak, pas miratimit të studimit urbanistik të qytetit, me vendimin nr. 1, datë 28.08.1999 ka bërë ndarjen e shesheve sipas kriterëve dhe kërkesave të qytetarëve për banesa, lokale, apo hotele, etj. Subjekti i interesuar është pajisur me lejen e ndërtimit për hotel dhënë nga KRT-ja e Bashkisë Sarandë nr. 40, datë 20.12.1999, kurse punimet për ndërtimin e tij kanë vazhduar deri në vitin 2003. Gjatë procesit gjyqësor Bashkia Sarandë ka mbajtur qëndrimin se sheshi ka qenë pronë e bashkisë, kurse sipërfaqja e truallit e dhënë nga Komisioni i Kthimit dhe Kompensimit të Pronave në datën 06.07.1995 është vendosur gabim nga topografi i këtij komisioni. Kjo do të thotë se trualli i pretenduar nga kërkuesi, blerë nga Y.F ndodhet në pozicion tjetër, një parcelë më poshtë se ajo e subjektit të interesuar, M. Hysi.

12.2 Vendimet gjyqësore të cilat kanë shqyrtuar themelin e çështjes kanë vendosur rrëzimin e kërkesëpadisë së kërkuesit dhe me përfundimin e ndërtimit të objektit është kryer akti i kolaudit, si dhe është dhënë nga Bashkia leja e shfrytëzimit në datën 10.01.2011. Hoteli është regjistruar në ZRPP-në Sarandë nga M. Hysi, e cila është pajisur edhe me certifikatë pronësie.

13. **Subjekti i interesuar, Këshilli i Qarkut Vlorë**, ka prapësuar me shkrim se e ka të pamundur dhënien e relacionit në lidhje me këtë çështje, pasi kanë qenë këshillat e rretheve autoritetet kompetente në kohën kur janë nxjerrë vendimi i KKKP-së nr. 85, datë 06.07.1995 dhe vendimi nr. 1, datë 28.08.1998 i Këshillit Bashkiak Sarandë. Këshillat e Qarqeve janë krijuar me ligjin nr. 8652, datë 31.07.2001 “Për organizimin dhe funksionimin e qeverisjes vendore, kurse Drejtoria e Administrimit dhe Mbrojtjes së Tokës është krijuar me ligjin nr. 8752, datë 26.03.2001.

14. **Subjekti i interesuar, Zyra Vendore e Regjistrimit të Pasurive të Paluajtshme, Sarandë**, nuk ka paraqitur prapësime me shkrim për themelin e çështjes, por bazuar në sistemin e ri të regjistrimit fillestar sistematik rezulton se pasuria nr. 15/113 është e regjistruar në vol.7, fq.17 truall me sipërfaqe 492 m² dhe ndërtim me sipërfaqe bazë 197 m² në pronësi të M. Hysi dhe pasuria 15/45 rezulton e regjistruar në vol.4 fq.238 truall me sipërfaqe 625 m² dhe sipas matjeve 133 m² në pronësi të kërkuesit. Kjo pasuri nuk është e regjistruar në hartën treguese sipas dokumentacionit, duke mos u paraqitur pjesa e mbivendosur midis dy titujve të pronësisë.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuesit

15. Kërkuesi legjitimohet *ratione personae*, në kuptim të rregullimit kushtetues të neneve 131/f dhe 134 të Kushtetutës dhe *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur brenda afatit të parashikuar nga neni 30, pika 2 e ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese”.

16. Në lidhje me legjitimitimin *ratione materiae*, kontrolli kushtetues ndaj vendimeve gjyqësore është i kufizuar vetëm në funksion të mbrojtjes së të drejtave kushtetuese të individit për një proces të rregullt ligjor. Problemet e interpretimit dhe të zbatimit të ligjit për zgjidhjen e çështjeve konkrete nuk përbëjnë juridiksion kushtetues nëse ato nuk shoqërohen me cenimin e këtyre të drejtave (*shih vendimin nr. 27, datë 22.05.2015 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjykata Kushtetuese, bazuar në nenin 131/f të Kushtetutës, vendos për gjykimin përfundimtar të ankesave të individit për shkeljen e të drejtës kushtetuese për një proces të rregullt ligjor, pasi ai të ketë shteruar të gjitha mjetet juridike për mbrojtjen e kësaj të drejte. Gjykata ka theksuar se juridiksioni kushtetues për shkeljen e së drejtës themelore për një proces të rregullt bëhet i mundur kur kërkuesi shteron mjetet e ankimit pranë gjykatave të sistemit gjyqësor, çka nënkupton se

kërkuesi duhet t'i shfrytëzojë, në shkallët e sistemit gjyqësor, të gjitha mjetet e lejueshme dhe mundësitë procedurale për vendosjen në vend të së drejtës të pretenduar. Mjetet ligjore konsiderohen të shteruara kur, në varësi të rrethanave të çështjes, rregullat procedurale nuk parashikojnë mjete të tjera ankimi (*shih vendimet nr. 17, datë 18.07.2005; nr. 1, datë 25.01.2010; nr. 17, datë 16.05.2011; nr. 17, datë 24.03.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

17. Sipas jurisprudencës kushtetuese, në rastet kur kundërshtohet procesi i rishikimit i zhvilluar në Gjykatën e Lartë, për vetë specifikën e këtij lloji gjykimi, pasi rishikimi është mjet i jashtëzakonshëm dhe vendimi i Gjykatës së Lartë është përfundimtar, kërkuesi nuk ka mjet tjetër për të goditur vendimin që ka pranuar kërkesën për rishikim dhe ka vendosur prishjen e vendimeve gjyqësore të formës së prerë (*shih vendimet nr. 17, datë 18.07.2005; nr. 5, datë 26.01.2007; nr. 6, datë 16.02.2007; nr. 38, datë 05.07.2012; nr. 17, datë 24.03.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

18. Në rastin në shqyrtim, Gjykata konstaton se kërkuesi nuk ka në dispozicion mjet tjetër për të kundërshtuar vendimin e Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë. Për këtë arsye ai legjitimohet t'i drejtohet me kërkesë kësaj Gjykate. Gjithashtu, Gjykata çmon se pretendimet e kërkuesit *prima facie* bien në fushën e veprimit të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, prandaj ato do të shqyrtohen në vijim në këndvështrim të standardeve që imponon procesi i rregullt ligjor në kuptimin kushtetues.

B. Për pretendimin e cenimit të parimit të sigurisë juridike

19. Kërkuesi ka pretenduar se mospranimi nga Gjykata e Lartë i kërkesës për rishikimin e vendimit nr. 00-2011-1141, datë 13.07.2011 të Kolegjit Civil cenon parimin e sigurisë juridike, pasi konflikti mbi titullin e pronësisë është zgjidhur përfundimisht me vendimin nr. 42, datë 18.01.2006 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

20. Gjykata ka theksuar se siguria juridike është ndër elementet thelbësore të shtetit të së drejtës. Parimi i shtetit të së drejtës ku mbështetet një shtet demokratik nënkupton sundimin e ligjit dhe mënjanimin e arbitraritetit, me qëllim që të arrihet respektimi dhe garantimi i dinjitetit njerëzor, drejtësisë dhe sigurisë juridike (*shih vendimet nr. 20, datë 11.07.2006; nr. 25, datë 28.04.2014; nr. 41, datë 06.07.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

21. Parimi i sigurisë juridike nënkupton, ndërmjet të tjerash, garantimin e besueshmërisë së individit të shteti, institucionet e tij dhe tek aktet që ato nxjerrin. Ndërsa në rastin e vendimeve gjyqësore të formës së prerë, siguria juridike nënkupton që gjykata ka vendosur përfundimisht për një çështje, vendimi i saj nuk duhet të vihet në dyshim. Pra, kur vendimi ka marrë formë të prerë, ai është i detyrueshëm për palët, trashëgimtarët e tyre, për personat që tërheqin të drejta nga palët, për gjykatën që ka dhënë vendimin dhe për të gjitha gjykatat dhe institucionet e tjera. Asnjë gjykatë nuk mundet të gjykojë sërish të njëjtën padi kundrejt të njëjtave palë. Vendimi gjyqësor i formës së prerë, që përbën gjë të gjykuar, është shprehje dhe konkretizim i së drejtës mbi marrëdhënien juridike dhe ka qëllim t'i japë jo vetëm qartësi, por edhe siguri kësaj marrëdhënieje (*shih vendimet nr. 23, datë 08.06.2007; nr. 24, datë 12.11.2008; nr. 21, datë 16.04.2015; nr. 41, datë 06.07.2016 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Në lidhje me parimin *res judicata*, Gjykata ka vlerësuar se vendimi gjyqësor i formës së prerë, që përbën gjë të gjykuar, është shprehje dhe konkretizim i së drejtës mbi marrëdhënien juridike dhe ka qëllim t'i japë jo vetëm qartësi, por edhe siguri kësaj marrëdhënieje. Cenimi i parimit të gjësë së gjykuar do të çonte në cenimin e të drejtave, lirive dhe interesave kushtetuese e ligjore të garantuara nga neni 42 i Kushtetutës, pra në cenim të vetë sigurisë juridike (*shih vendimet nr. 15, datë 19.04.2013; nr. 23, datë 08.06.2007 të Gjykatës Kushtetuese*). Kufijtë e zbatimit të parimit të gjësë së gjykuar përcaktohen në lidhje të ngushtë me thelbin e mosmarrëveshjes në gjykim. Në këtë aspekt, Gjykata çmon se gjëja e gjykuar përfshin jo vetëm urdhërimet e dispozitivit të vendimit gjyqësor, por edhe vërtetimet e fakteve dhe zbatimin e së drejtës, të përcaktuara në pjesën përshkruese arsyetuese të vendimit, me kusht që të jenë kryer me qëllim të dhënies së vendimit gjyqësor dhe t'u përkasin fakteve ose marrëdhënieve që kanë

formuar objektin e gjykimit mbi të cilin gjykata ka dhënë vendimin e saj (shih vendimin nr. 24, datë 12.11.2008 të Gjykatës Kushtetuese).

23. Të njëjtin qëndrim ka mbajtur edhe Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut, e cila ka nënvizuar se “... në pikëpamjen e Gjykatës, parimi në bazë të të cilit një vendim përfundimtar i formës së prerë është gjë e gjykuar dhe zgjidh mosmarrëveshjen midis palëve me një efekt përfundimtar është një element themelor i së drejtës për një gjykim të drejtë, që garantohet nga neni 6 i Konventës në çështjet civile. Parimi i sigurisë juridike dikton që, kur një mosmarrëveshje civile është shqyrtuar në themel nga gjykata, vendimi i saj nuk vibet më në diskutim?” (shih çështjen *Kebaya dhe të tjerë kundër Bullgarisë*, datë 12.01.2006).

24. Duke iu rikthyer çështjes konkrete, Gjykata vëren se në proceset gjyqësore civile të zhvilluara për mosmarrëveshjen në fjalë kërkuesi ka marrë pjesë herë si palë e paditur dhe herë si palë paditëse. Konkretisht, kërkuesi ka qenë njëra nga palët e paditura në procesin gjyqësor të vënë në lëvizje nga subjekti i interesuar, M. Hysi, me objekt deklarimin si të pavlefshme të kontratës së shitjes dhe shfuqizimin e vendimit të KKKP-së Sarandë. Në përfundim të këtij procesi, Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 42, datë 18.01.2006 ka vendosur prishjen e vendimit nr. 203, datë 14.05.2004 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe lënien në fuqi të vendimit nr. 1428, datë 17.12.2003 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Kolegji Civil e ka vlerësuar si të pabazuar konkluzionin e Gjykatës së Apelit se të paditurit kishin shitur një pronë pa qenë pronarë të saj, duke argumentuar se për sa kohë ishte në fuqi vendimi i KKKP-së me të gjitha pasojat juridike dhe nuk ishte kundërshtuar në rrugën e parashikuar në ligj, Bashkia Sarandë nuk mund ta dispononte atë në favor të personave të tjerë. Për rrjedhojë, sipas Kolegjit paditësja nuk mund të përfitonte të drejta ligjore nga veprimet e parregullta të Bashkisë Sarandë dhe për këtë arsye nuk e ka legjitimuar atë të kërkonte shfuqizimin e vendimit të KKKP-së apo pavlefshmërinë e kontratës së shitjes së truallit nga trashëgimtarët e ish-pronarit në favor të personave të tretë. Nga ana tjetër, Gjykata konstaton se kërkuesi ka qenë palë paditëse në procesin gjyqësor me objekt lirimin dhe dorëzimin e truallit prej 625 m², pavlefshmërinë e kontratës së shitjes për 492 m² dhe të vendimit nr. 1/1999 të Këshillit Bashkiak, fshirjen e regjistrimeve në regjistrin hipotekor dhe kthimin e palëve në gjendjen e mëparshme. Kjo kërkesëpadi e paraqitur kundër subjekteve të interesuara, M. Hysi, Këshillit të Qarkut Vlorë dhe ZVRPP-së të Bashkisë Sarandë është rrëzuar në dy shkallët e para të gjykimit dhe Kolegji Civil, me vendimin nr. 00-2011-1141, datë 13.07.2011 ka vendosur mospranimin e rekursit të kërkuetit, duke argumentuar se nuk përmban shkaqe nga ato që parashikon neni 472 i KPC-së.

25. Për sa i përket procesit gjyqësor objekt kundërshtimi, Gjykata vëren se Kolegji Civil, pasi ka marrë në shqyrtim kërkesën e kërkuetit për rishikimin e vendimeve gjyqësore, që kanë pasur për objekt lirimin dhe dorëzimin e truallit (2009-2011), ka vendosur mospranimin, duke arsyetuar: “që të ndodhemi para një vendimi gjyqësor që përbën gjë të gjykuar dubet që midis dy çështjeve gjyqësore të konkurrojnë tre elemente së bashku: (i) të jenë të njëjtat palë dhe ato të kenë të njëjtin identitet juridik; (ii) çështjet të kenë të njëjtin objekt dhe (iii) të njëjtin shkak. Mjafton mungesa e vetëm njërit prej këtyre elementeve që vendimi gjyqësor të mos përbëjë “gjë të gjykuar”. Paditësja M. Hysi me padi: (i) ka kundërshtuar vendimin e KKKP-së duke parashtruar si shkak të drejta pronësie mbi një sipërfaqe truall të trajtuar nga ky komision në favor të ish-pronarit Y. Fazlli; (ii) ka kërkuar pavlefshmërinë e kontratës së shitblerjes së truallit 625 m² me të cilën i ka kaluar pronësia mbi këtë truall Kozak Arbana nga ish –pronari, si dhe (iii) ka kërkuar fshirjen e regjistrimeve të bëra pranë ZRPP-së Sarandë. Kjo padi është rrëzuar nga Gjykata e Rrethit Gjyqësor Sarandë me vendimin nr. 1428/2003, i cili është lënë në fuqi nga Kolegji Civil me tjetër arsyetim. Ndërsa padia e ngritur nga kërkuesi kundër M. Hysi, Këshillit të Qarkut Vlorë, Bashkisë Sarandë dhe ZRPP-së Sarandë ka pasur për objekt: (i) lirimin dhe dorëzimin e një sipërfaqe truall prej 625 m²; (ii) konstatimin pavlefshmeri kontrate shitje; (iii) pavlefshmeri e vendimeve të KKRRT-së Bashkisë Sarandë dhe të Këshillit të Bashkisë, (iv) fshirje të regjistrimeve të kryera pranë ZRPP-së dhe kthimin e palëve në gjendjen e mëparshme. Në këtë padi kërkuesi ka paraqitur disa kërtime, të cilat në thelb kanë të bëjnë me rivendikimin. Padia e ngritur nga M. Hysi, ndonëse pretendimet e palëve drejtohen mbi të njëjtin objekt material, nuk ka qenë padi rivendikimi, çka e bën të ndryshme për nga objekti me padinë e dytë dhe, po

ashtu, shkak i kësaj padie konsiston në të drejtën e pronësisë të paditëses që pretendonte se i cenohet nga vendimi i KKKP-së e më pas nga veprimet kontraktore të krijuara midis trashëgimtarëve të ish-pronarit me Kozak Arbanën.”

26. Në vështrim të sa më sipër, Gjykata çmon se argumentet e kërkuarit për cenimin e parimit të sigurisë juridike kanë të bëjnë me mënyrën e zbatimit dhe interpretimit të ligjit material, si dhe vlerësimin e akteve të tjera të administruara në gjykim nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm. Nisur nga natyra ligjore e këtyre pretendimeve, Gjykata vlerëson se ato nuk përfshihen në juridiksionin kushtetues. Për më tepër, referuar vendimit objekt kundërshtimi, Gjykata çmon se Gjykata e Lartë, në funksion të rolit të saj si gjykatë e ligjit, si dhe në kontrollin e respektimit të standardeve kushtetuese nga gjykatat më të ulëta, ka mbajtur një qëndrim të shprehur lidhur me arsyet dhe shkaqet pse në çështjen konkrete nuk gjente zbatim *res judicata*.

27. Për rrjedhojë, Gjykata arrin në përfundimin se, për sa kohë vendimi i Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë nuk e ka cenuar të drejtën e kërkuarit për një proces të rregullt ligjor, në kuptim të nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut, kërkesa është e pabazuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, me shumicë votash,

VENDOSI:

- Rrëzimin e kërkesës.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë pro: Bashkim Dedja (Kryetar), Fatmir Hoxha, Besnik Imeraj, Gani Dizdari, Fatos Lulo
Anëtarë kundër: Vladimir Kristo, Vitore Tusha

MENDIM PAKICE

Për arsye se nuk ndajmë të njëjtin qëndrim me shumicën, në lidhje me rrëzimin e kërkesës së paraqitur nga Kozak Arbana, ne gjyqtarët në pakicë vlerësojmë të shprehim qëndrimin tonë në lidhje me këtë çështje.

1. Kërkuar ka pretenduar se mospranimi nga Gjykata e Lartë i kërkesës për rishikimin e vendimit nr. 00-2011-1141, datë 13.07.2011 të Kolegjit Civil cenon parimin e sigurisë juridike, pasi konflikti mbi titullin e pronësisë është zgjidhur përfundimisht me vendimin nr. 42, datë 18.01.2006 të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë.

2. Në lidhje me këtë pretendim shumica ka arritur në përfundimin se “argumentet e kërkuarit për cenimin e parimit të sigurisë juridike kanë të bëjnë me mënyrën e zbatimit dhe interpretimit të ligjit material, si dhe vlerësimin e akteve të tjera të administruara në gjykim nga gjykatat e juridiksionit të zakonshëm. Nisur nga natyra ligjore e këtyre pretendimeve, Gjykata vlerëson se ato nuk përfshihen në juridiksionin kushtetues. Për më tepër, referuar vendimit objekt kundërshtimi, Gjykata çmon se Gjykata e Lartë, në funksion të rolit të saj si gjykatë e ligjit, si dhe në kontrollin e respektimit të standardeve kushtetuese nga gjykatat më të ulëta, ka mbajtur një qëndrim të shprehur lidhur me arsyet dhe shkaqet pse në çështjen konkrete nuk gjente zbatim *res judicata*.”

3. Gjykata Kushtetuese ka një jurisprudencë të pasur dhe të konsoliduar në lidhje me parimin e gjësë së gjykuar për shkak të rëndësisë që paraqet ky parim, sepse në të kundërt cenimi i parimit të gjësë së gjykuar do të çonte në cenimin e të drejtave, lirive dhe interesave kushtetues e ligjorë të garantuar nga neni 42 i Kushtetutës, pra në cenim të vetë sigurisë juridike, si element i shtetit të së drejtës. Vendimi gjyqësor i formës së prerë, që përbën gjë të gjykuar, është shprehje dhe konkretizim i së drejtës mbi marrëdhënien juridike dhe ka qëllim t'i japë jo vetëm qartësi, por dhe siguri kësaj marrëdhënieje (*shih vendimet nr. 15, datë 19.04.2013; nr. 23, datë 08.06.2007 të Gjykatës Kushtetuese*). Gjëja e gjykuar përfshin jo vetëm urdhërimet e dispozitivit të vendimit gjyqësor, por dhe vërtetimet e fakteve dhe zbatimin e së drejtës, të përcaktuara në pjesën përshkruese arsyetuese të vendimit, me kusht që të jenë kryer me qëllim të dhënies së vendimit gjyqësor dhe t'u përkasin fakteve ose marrëdhënieve që kanë formuar objektin e gjykimit mbi të cilin gjykata ka dhënë vendimin e saj (*shih vendimin nr. 24, datë 12.11.2008 të Gjykatës Kushtetuese*).

4. Duke e analizuar çështjen në këndvështrimin e standardeve të mësipërme, ne gjyqtarët në pakicë vlerësojmë se në rastin konkret vlerësimi i shumicës, sipas të cilit “*Kolegji Civil ka mbajtur një qëndrim të shprehur lidhur me arsyet dhe shkaqet pse në çështjen konkrete nuk gjente zbatim res judicata*”, përbën një devijim të qartë nga jurisprudenca kushtetuese. E vlerësojmë të rëndësishme të nënvizojmë se në lidhje me parimin *res judicata* kufijtë e zbatimit të parimit të gjësë së gjykuar përcaktohen në lidhje të ngushtë me thelbin e mosmarrëveshjes në gjykim, analizë e cila në fakt i mungon qëndrimit të shumicës. Kjo e fundit në vendim është mjaftuar vetëm me evidentimin e faktit se në çfarë pozite/cilësie juridike është shfaqur kërkuksi gjatë proceseve gjyqësore (herë si i paditur e herë si paditës) dhe cili ka qenë përfundimi i këtyre proceseve gjyqësore në lidhje me mosmarrëveshjen objekt gjykimi.

5. Shumica nuk ka pasur parasysh qëndrimin që jurisprudenca kushtetuese ka mbajtur në çështje të tjera, ku është shprehur se edhe nëse mund të mos ndodhemi në kushtet e kuptimit klasik të “*gjësë së gjykuar*”, për shkak të mënyrës së formulimit të kërtimeve e pretendimeve të palëve gjatë proceseve gjyqësore civile, nëse nga rrethanat e faktit rezulton se ato janë zhvilluar midis të njëjtave palë dhe për të njëjtin shkak ligjor, atëherë këto elemente janë të mjaftueshme që çështja të analizohet nga këndvështrimi i detyrimeve që burojnë nga parimi i gjësë së gjykuar. Në këtë kuptim, ne, gjyqtarët në pakicë vlerësojmë se në rastin konkret nuk mund të anashkalohet fakti që objekti dhe shkaku i procesit të rishikimit janë të njëjtë me ato të procesit që e ka zgjidhur në themel me vendim të formës së prerë çështjen e të drejtës së pronësisë mbi sipërfaqen prej 625 m². Edhe pse këto elemente janë të dukshme edhe në arsyetimin e vendimit të Kolegjit Civil të Gjykatës së Lartë, shumica, qëndrimin strikt formalist të Kolegjit Civil ndaj kuptimit të gjësë së gjykuar, si kategori juridiko kushtetuese, e ka konsideruar në respektim të rolit të saj si gjykatë e ligjit, duke u bërë indirekt palë me gjykatat e juridiksionit të zakonshëm.

6. Duke arsyetuar më tej, çmojmë se është i papajtueshëm me jurisprudencën kushtetuese qëndrimi i shumicës, sipas të cilit pretendimet e kërkuksit janë të natyrës ligjore dhe se Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë nuk ka cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor. Rrëzimi nga ana e shumicës i kërkesës konkrete, thelbi i së cilës lidhej me të drejtën e pronësisë dhe për më tepër në kushtet e pranisë së një vendimi civil të formës së prerë, që ka vërtetuar se në momentin e shitblerjes së truallit shitësit ishin pronarë të ligjshëm të saj dhe nuk kishin asnjë pengesë ligjore për ta shitur te kërkuksi, ngre dyshime serioze se procesi gjyqësor i zhvilluar nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë nuk ka respektuar një nga parimet më të rëndësishme kushtetuese të shtetit të së drejtës, atë të sigurisë juridike.

7. Është detyrë e kësaj Gjykate që në funksion të mbrojtjes së parimeve themelore kushtetuese të përcaktojë rast pas rasti kufijtë ndarës midis juridiksionit të gjykatave të zakonshme, në rastin konkret të Gjykatës së Lartë, dhe juridiksionit të Gjykatës Kushtetuese për shkak të dallimeve esenciale midis tyre. Pikërisht kjo mungon, sipas mendimit tonë në arsyetimin e shumicës, kur shprehet se Gjykata e Lartë në vlerësimin e kësaj çështjeje ka vepruar si gjykatë e ligjit.

8. Në përfundim, ne gjyqtarët në pakicë vlerësojmë se kërkesa duhet të ishte pranuar dhe çështja duhet të ishte kthyer për rigjykim në Gjykatën e Lartë.

Anëtarë: Vitore Tusha, Vladimir Kristo